

PHÂN LOẠI L/C

Diễn đàn Ngân hàng & Nguồn nhân lực

www.ub.com.vn

L/C điều khoản đỏ (Red Clause L/C):

1/ Khái niệm: là L/C mà NHPH cho phép NHTB ứng trước cho người thụ hưởng để mua hàng hóa, nguyên liệu phục vụ sản xuất hàng hóa theo L/C mở.

Tiền ứng trước được lấy từ tài khoản của người mở, nghĩa là tín dụng thương mại, mà không phải là tín dụng của NHTB hay NHPH. NHTB chỉ thực hiện theo điều khoản của L/C mà không cam kết hoặc chịu trách nhiệm về số tiền đó. Việc ứng tiền được NHPH ủy quyền cho NHTB thực hiện. Sau đó (hoặc trước đó) NHPH sẽ (hoặc đã) trích tài khoản của người mở chuyển (hoặc trả) cho NHTB.

2/ Tên gọi:

Gọi là L/C điều khoản đỏ vì trước đây được in bằng mực đỏ để tăng sự chú ý. Từ “Red Clause” ngày nay được dùng nhiều thuật ngữ khác nhau như: “Advance Clause” (điều khoản ứng trước), hoặc “Special Clause” (điều khoản đặc biệt). Theo đó, người mở L/C cam kết tài trợ cho nhà xuất khẩu ngay khi L/C được mở.

Với “Điều khoản đỏ”, NHPH cam kết ứng một số tiền nhất định của L/C khi nhận được các chứng từ, thông thường là:

- Hối phiếu của số tiền ứng trước,
- Hóa đơn,
- Giấy nhận nợ hoặc cam kết giao hàng.

Rủi ro trong thanh toán L/C có điều khoản đỏ là tiền ứng trước có thể bị sử dụng không đúng mục đích, chứng từ do nhà xuất khẩu xuất trình có thể không phù hợp hoặc người xuất khẩu không hoàn thành được việc sản xuất hàng hóa mà cũng không hoàn lại được tiền ứng trước cho ngân hàng.

Để tăng thêm độ an toàn các bên có thể thỏa thuận về việc phát hành một L/C điều khoản đỏ có bảo đảm, còn gọi là tín dụng điều khoản xanh. Nghĩa là bên cạnh các chứng từ như trên người hưởng lợi còn phải xuất trình thêm thư bảo lãnh của một ngân hàng, hoặc giấy nhập kho chứng minh việc hàng tập kết chuẩn bị giao cho mua. Điều khoản ứng trước này phải được người yêu cầu mở L/C qui định cụ thể và chịu trách nhiệm đối với ngân hàng phát hành L/C về điều khoản đó.

Rất nhiều trường hợp người mở chỉ ứng trước tiền cho người hưởng dưới sự bảo lãnh của ngân hàng người hưởng (Advance Guarantee). Như vậy, người hưởng sẽ thương lượng với ngân hàng mình để phát hành bảo lãnh trước khi nhận được tiền theo điều khoản đỏ.

Hiện nay, Red Clause đã được sử dụng trong thanh toán xuất nhập khẩu khá rộng rãi, nhất là đối với hàng hóa nông sản, lâm, thổ sản có thời vụ như: cà phê, lúa, gạo, ngô, hạt điều, lông cừu và một số hàng hóa khác. Nhằm ổn định thị trường và nắm chắc nguồn hàng, nhà nhập khẩu và nhà xuất khẩu có thể ký HĐTM từ 2,3 tháng trước vụ thu hoạch, hoặc có khi sớm hơn. Trong nội dung HĐTM đã quy định rõ số lượng hàng hóa, giá cả, thời gian và điều kiện giao hàng..., nhà

NK ký với ngân hàng phục vụ mình một hợp đồng quy định rõ các điều kiện mà theo đó ngân hàng bên mua sẽ mở một L/C có điều khoản đỏ, phù hợp với HĐTM đã ký kết. Ngân hàng bên mua thường yêu cầu người mua phải ký quỹ một số tiền nhất định (margin/deposit) hoặc cho bên mua sử dụng một hạn mức tín dụng (credit line) để mở Red Clause L/C tùy thuộc vào quan hệ tin cậy giữa hai bên.

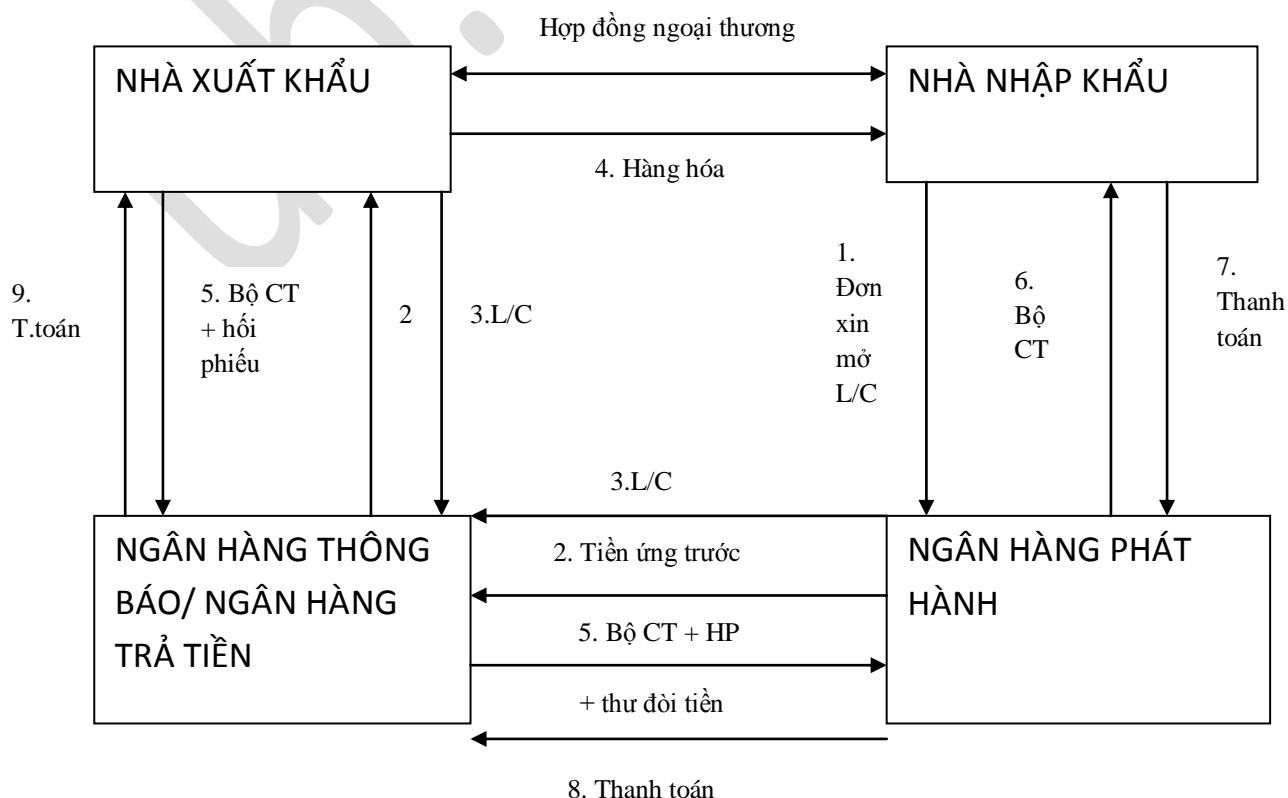
Ưu điểm của Red Clause:

- Đối với bên bán, nhận được một số tiền trước khi giao hàng (tùy hai bên thỏa thuận) để sử dụng vào việc chuẩn bị hàng hóa xuất khẩu, giảm được khó khăn về tài chính và có thị trường xuất khẩu ổn định.
- Về bên mua, theo Red Clause, họ phải mở L/C tương đối sớm trước khi giao hàng, phải chịu chi phí và rủi ro về việc ứng trước, nhưng đáp lại họ được bù đắp bằng giá hàng thấp hơn và ổn định được nguồn hàng nhập khẩu ngay cả khi giá cả đột biến.

Khi mở Red Clause L/C, các ngân hàng thường áp dụng số tiền ứng trước bằng một trong hai cách sau đây:

- Ngân hàng mở L/C tự mình cấp tiền ứng trước khi nhận được lệnh đòi tiền ứng trước từ người bán, trong đó ngân hàng xác nhận rằng hối phiếu đòi tiền ứng trước và các điều kiện liên quan của L/C đã phù hợp.
 - NHPH ủy quyền ngân hàng bên bán (NHTB hay NHCK) cấp tiền ứng trước theo điều khoản đỏ đã quy định. Sau đó số tiền ứng trước và tiền lãi suất sẽ được hoàn trả bởi NHPH hoặc được khấu trừ vào hóa đơn tiền hàng của bên bán.
- Việc NHTB ứng tiền theo L/C điều khoản đỏ, thì đây chính là khoản cho vay ứng trước tiền hàng xuất khẩu mà các ngân hàng thương mại vẫn làm, tuy nhiên, ứng trước theo L/C điều khoản đỏ có sự đảm bảo hoàn trả từ NHPH nếu người bán vi phạm hợp đồng.

Quy trình nghiệp vụ thanh toán L/C theo điều khoản đỏ

L/C chuyển nhượng (Transferable L/C):

1/ Khái niệm: Là L/C không hủy ngang, theo đó, người hưởng lợi thứ nhất chuyển nhượng một phần hay toàn bộ nghĩa vụ thực hiện L/C cũng như quyền đòi tiền mà mình có được cho một hoặc nhiều người hưởng lợi thứ hai. Mỗi người hưởng lợi thứ hai nhận cho mình một phần của thương vụ.

Như vậy, khái niệm chuyển nhượng ở đây bao gồm chuyển nhượng quyền thực hiện L/C và chuyển nhượng quyền được đòi trả tiền, tức quyền được ký phát hối phiếu đòi tiền theo L/C. Quyền ký phát hối phiếu đòi tiền theo L/C chỉ được dành cho người hưởng lợi thứ nhất hay một số người được chuyển nhượng của L/C. Như vậy, chuyển nhượng quyền ký phát hối phiếu là khác biệt với quyền có thể nhượng các khoản thu được từ L/C cho người khác hưởng.

2/ Đặc điểm:

L/C chuyển nhượng chỉ được chuyển nhượng một lần.

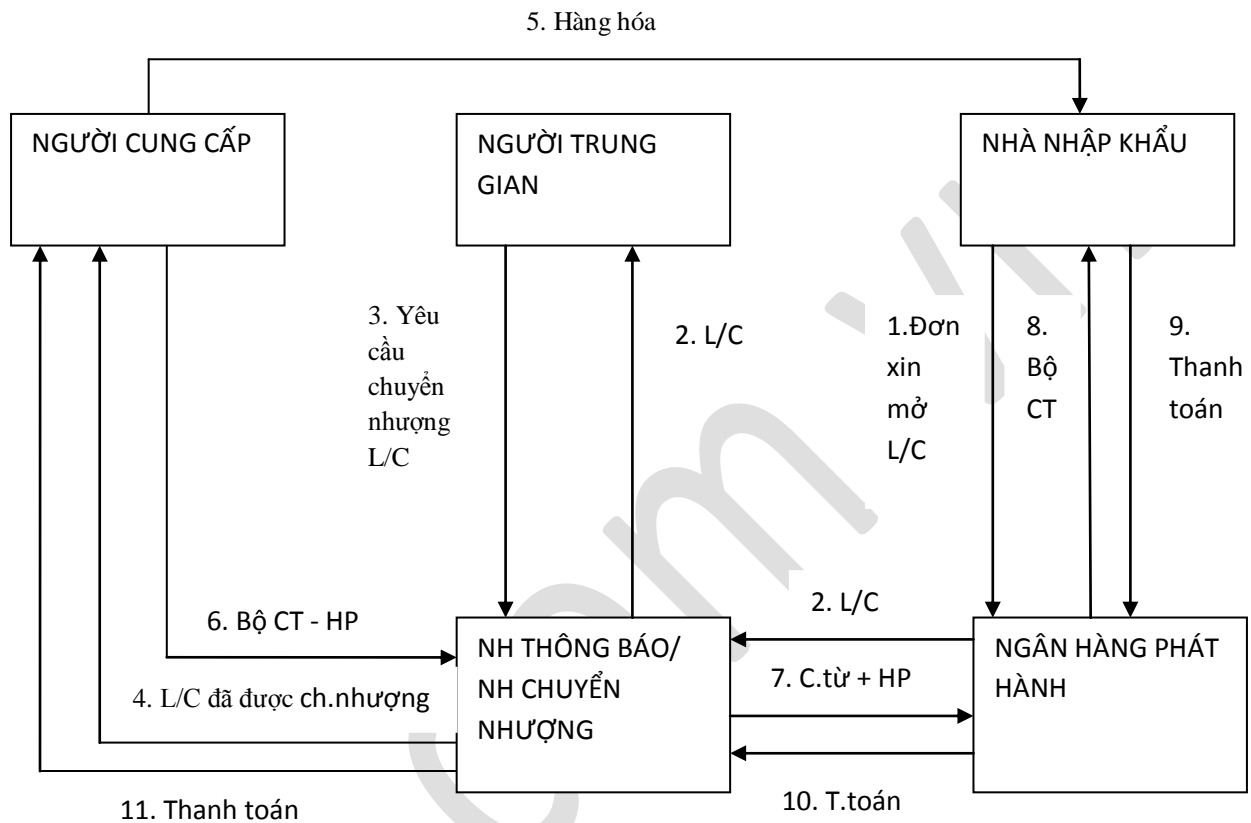
Chi phí chuyển nhượng thường do người hưởng lợi ban đầu chịu.

Được sử dụng khi người thụ hưởng thứ nhất không tự cung cấp được hàng hóa mà chỉ là một nhà môi giới.

Sự chuyển nhượng phải được thực hiện theo L/C gốc.

Việc chuyển nhượng L/C không có nghĩa là hợp đồng mua bán cũng được chuyển nhượng. Người hưởng lợi ban đầu vẫn là người chịu trách nhiệm chính đối với nhà nhập khẩu.

Trường hợp người hưởng lợi thứ hai không giao hàng hay không giao đúng hàng hay chứng từ không hoàn hảo, thì người hưởng lợi thứ nhất phải chịu trách nhiệm về phía bên xuất khẩu theo hợp đồng đã ký.

L/C tuần hoàn (Revolving L/C):

1/ Khái niệm: là L/C không thể hủy ngang mà sau khi đã sử dụng hết giá trị của nó hoặc đã hết thời hạn hiệu lực thì nó lại (tự động) có giá trị như cũ và tiếp tục được sử dụng một cách tuần hoàn trong một thời hạn nhất định cho đến khi tổng giá trị hợp đồng được thực hiện.

2/ Trường hợp sử dụng: đối với những mặt hàng được mua bán thường xuyên, định kỳ, số lượng lớn, giao nhiều lần trong một thời gian nhất định hoặc các bên mua bán quen thuộc và tin cậy lẫn nhau thì nên dùng L/C tuần hoàn để tránh gây ứ đọng vốn không cần thiết, có lợi cho cả đôi bên mua bán. Bởi vì mỗi lần giao hàng lại ký hợp đồng, mở một L/C thì mất nhiều thì giờ để ký kết

hay làm thủ tục mở L/C. Người bán thì không chủ động đầu ra còn người mua thì cũng không chủ động về nguồn hàng.

3/ Lợi thế của L/C tuần hoàn: là tạo được điều kiện tốt cho nhà nhập khẩu mua được hàng hóa trong suốt thời gian dài khi thị trường đang có lợi thế cho mình. Hơn nữa, bên mua cũng không muốn nhận hàng hóa ngay một lúc vì phải tính đến chi phí lưu kho, bảo quản và việc quay vòng vốn. Đồng thời nhà nhập khẩu khi mở L/C tuần hoàn thì không phải yêu cầu ngân hàng mở thêm các L/C khác cho cùng một đơn đặt hàng, giúp nhà nhập khẩu không bị đọng vốn, không bị tính phí mở nhiều lần L/C. Nhà xuất khẩu không phải chờ đợi L/C mới cũng như có thuận lợi là khi giao hàng nhà xuất khẩu có thể nhận được tiền ngay trong cùng một L/C.

L/C tuần hoàn được dùng phổ biến trong buôn bán với các bạn hàng quen thuộc có tiếng trên thị trường và các bên tin cậy lẫn nhau.

L/C tuần hoàn có thể khống chế việc thực hiện tuần hoàn theo 2 cách:

- Theo thời gian: là khống chế thời hạn hiệu lực của L/C trong mỗi lần tuần hoàn và tổng giá trị L/C. Theo cách này có thể là L/C tích lũy hoặc không tích lũy. L/C tuần hoàn không tích lũy không cho phép cộng số tiền của L/C trước để tăng giá trị của L/C sau nếu L/C trước chưa sử dụng hết. L/C tuần hoàn tích lũy cho phép cộng dồn số tiền nếu các L/C trước chưa sử dụng hết.
- Theo giá trị: L/C tuần hoàn theo giá trị là L/C được phép khôi phục lại giá trị ngay khi giá trị cũ đã được sử dụng. Loại L/C này ít được sử dụng vì nó tạo ra một cam kết vô hạn của ngân hàng phát hành. Do đó khi phát sinh nhu cầu thanh toán L/C tuần hoàn, các ngân hàng thường phát hành L/C không chế theo thời gian hoặc vừa khống chế số tiền vừa khống chế theo thời gian.

Thông thường có 3 cách tuần hoàn như sau:

- Tuần hoàn tự động: L/C sau tự động có giá trị như cũ mà không cần có sự thông báo của NHPH cho nhà xuất khẩu biết.
- Tuần hoàn bán tự động: nếu sau một số ngày nhất định kể từ ngày L/C hết hạn hiệu lực hoặc đã sử dụng hết mà NHPH không có ý kiến gì thì L/C kế tiếp tự động có giá trị như cũ.
- Tuần hoàn hạn chế: là chỉ khi nào NHPH thông báo cho người bán thì L/C kế tiếp mới có hiệu lực.

L/C tuần hoàn cần ghi rõ ngày hết hiệu lực cuối cùng, số lần tuần hoàn và số tiền tối thiểu của mỗi lần. Đồng thời phải ghi rõ có cho phép số dư của L/C trước cộng dồn vào những L/C kế tiếp hay không, nếu không cho phép thì gọi là L/C tuần hoàn không tích lũy (non-cumulative revolving L/C), còn nếu cho phép cộng dồn thì gọi là L/C tuần hoàn tích lũy (cumulative revolving L/C).

Ví dụ: một nhà NK mua đều đặn một khối lượng thép nhất định từ một nhà XK tổng giá trị hợp đồng là 1.600.000 USD, thực hiện trong 12 tháng. Hàng tháng sẽ thực hiện mức kim ngạch là 400.000 USD. Nhà NK có thể mở một L/C tuần hoàn trị giá 400.000 USD thời hạn hiệu lực 3 tháng và được tuần hoàn 4 lần trong 12 tháng. Cuối quý I, giá trị L/C thực hiện hết để thanh toán số hàng đã giao trong quý, kim ngạch L/C lại được mở lại như cũ và cứ như

vậy cho đến hết sau 12 tháng (4 lần) để thanh toán toàn bộ khối lượng hàng hóa đã giao theo hợp đồng ký cho 12 tháng.

4/ Rủi ro trong thanh toán L/C tuần hoàn: là với khoảng thời gian dài như vậy thì tình hình tài chính của người nhập khẩu có thể xấu đi, hoặc có những biến động trên thị trường tiêu thụ, hàng hóa bị ứ đọng mà nhà nhập khẩu vẫn phải tiếp tục nhập hàng về, không hủy bỏ được L/C. Tất cả những rủi ro đó cho nhà nhập khẩu sẽ dẫn đến rủi ro cho ngân hàng phát hành. Vì vậy loại L/C này chỉ được sử dụng trong việc mua bán những hàng hóa với số lượng đều đặn và nhiều lần trong năm. Để giảm bớt rủi ro cho mình, ngân hàng phát hành nên chỉ định L/C tuần hoàn hạn chế hoặc không tự động hơn là tuần hoàn tự động.

So sánh ưu điểm:

	L/C điều khoản đổ	L/C tuần hoàn
Người bán	nhận được một số tiền ứng trước để sử dụng vào việc chuẩn bị hàng hóa xuất khẩu, giảm được khó khăn về tài chính và có thị trường xuất khẩu ổn định.	không phải chờ đợi L/C mới cũng như có thuận lợi là khi giao hàng nhà xuất khẩu có thể nhận được tiền ngay trong cùng một L/C.
Người mua	giá hàng thấp hơn và ổn định được nguồn hàng nhập khẩu ngay cả khi giá cả đột biến.	<ul style="list-style-type: none">- mua được hàng hóa trong suốt thời gian dài.- giảm chi phí lưu kho, bảo quản và việc quay vòng vốn vì không nhận hàng hóa ngay một lúc.- không bị đọng vốn, không bị tính phí mở nhiều lần L/C.

Rủi ro có thể mắc phải:

	L/C điều khoản đổ	L/C tuần hoàn
Người mua	<ul style="list-style-type: none">-phải mở L/C tương đối sớm trước khi giao hàng.-phải chịu chi phí và rủi ro về việc ứng trước.	hàng hóa bị ứ đọng mà nhà nhập khẩu vẫn phải tiếp tục nhập hàng về, không hủy bỏ được L/C.

Cả hai loại L/C này đều được dùng phổ biến trong buôn bán với các bạn hàng quen thuộc có tiếng trên thị trường và các bên tin cậy lẫn nhau.